

Naturkatastrofer: arkitekter bör jobba förebyggande

Det är stor skillnad mellan att jobba förebyggande och att göra insatser efter en naturkatastrof, sa Ingemar Sävfors när han talade på ett seminarium med ASF Stockholm den 7 juni. Direkt efter en katastrof gäller det att rädda människoliv, att ordna dricksvatten och livsmedel samt att få till stånd tillfälligt boende i form av flyktingläger. Det är andra än arkitekter bra på. I nästa steg kan mer permanenta bostäder vara viktigt, men ofta stöter man på problem som att få tag på mark och byggnadsmaterial.

Det som verkligen behövs är planering för markanvändning och infrastruktur, sade Ingemar, men min erfarenhet är att sådan planering sällan fungerar. Ofta kommer många enskilda organisationer med resurser för att göra insatser, men de får svårt att göra något vettigt i en situation där lokala myndigheter inte fungerar eller där korrumperade personer försöker kamma åt sig så mycket pengar som möjligt. NGO:erna försöker desperat få något att visa upp för TV och sina finansärer och slår därför ofta upp vad som helst som kan se fint ut på bild. Därför tycker Ingemar att det är bättre att arbeta förebyggande som arkitekt. Inom det området finns det mycket att göra.

Ingemar Sävfors.

Förstärkning av vägbank som riskerar att eroderas vid översvämning. Korgen (gabion) består av splittrad bambu.

På seminariet visade Ingemar exempel på projekt han drivit. Han har bl a utvecklat en sorts korg (gabion) av splittrad bambu som förstärkning av dräneringskanalers sidor. Bambustammen hålls ihop i ändarna men splittras däremellan och fylls med sten som hålls på plats även vid starka vattenströmmar. En sådan gabion kan hålla i många år om man väljer rätt typ av bambu. Metoden har Ingemar testat på Filippinerna.

En annan idé är grundläggning av hus på 'elefantfötter' bestående av avlagda bildäck med runda betongsulor som vilar på en bädd av stenar. Vid jordbävning kan elefantfoten flytta flera decimeter utan att huset skadas. Uppfinningen har börjat tillämpas i Indonesien.

fjädrar och därmed dämpar det sug som annars skulle lyfta bort taket. Läs vidare på Ingemars hemsida: <http://www.saevfors.se/>

Sedan Ingemar utbildade sig till arkitekt vid Tekniska Högskolan i Lund i slutet på 60-talet har han ägnat större delen av sitt liv åt arbete med utvecklingsfrågor. Han har arbetat för Röda korset och andra organisationer i Afrika, Latinamerika och Sydostasien.

Seminariet ordnades av ASF-Swedens naturkatastrofgrupp. Den vill utveckla kompetens inom arkitektur och planering för att förebygga naturkatastrofer och även undersöka möjligheten att skapa expertkunskaper för insatser efter naturkatastrofer. Under hösten planeras en serie seminarier inom området. Du som är intresserad av att vara med i gruppen, skriv till undertecknad.

Dick Urban Vestbro
dickurba@gmail.com

'Elefantfot' som klarar kraftig skakning vid jordbävning.